

A black and white portrait of Krista Kiuru, a woman with shoulder-length wavy hair, smiling. She is wearing a dark, textured, long-sleeved top. Her hands are clasped in front of her. The background is blurred, showing what appears to be an outdoor setting with lights.

KRISTA KIURU
Kansanedustaja

Soten suden-
kuopat ja *miten*
ne vältetään?

TEKSTI: Esa Suominen KUVA: Jukka-Pekka Flander

**Edellisen hallituksen peruspalveluministeri, kansanedustaja
Krista Kiuru (sd) on sotien superveteraani. Pyysimme
nyt eduskunnan sosiaali- ja terveystieteiden
puheenjohtajana toimivaa Kiurua kommentoimaan sotien
nykytilaa ja tuomaan esiin omia kehitysehdotuksiaan.**

**Krista Kiuru, miltä sote-uudistuksen
toimeenpano vaikuttaa?**

Hyvinvointialueet ovat lähteneet riva-
kasti liikkeelle toimintojensa uudelleen-
järjestelyssä, mutta pelkään suunnitel-
tujen leikkausten ajavan niiden talouden
liian kireälle ja rahanpuutteen johtavan
paniikkiratkaisuihin. Pahimmillaan tämä
tarkoittaa suunnittelematonta palvelui-
den alasajoa, laadun heikkenemistä ja
henkilöstöpulan pahenemista.

Olemme oppositiosta esittäneet, että
hallitus myöntäisi lisää aikaa alijäämän
kattamiseen ja että vuodelle 2025 varat-
tua, rahoituksen jälkikäteistarkistukseen
tarkoitettua rahaa olisi voitu myöntää
alueille jo tänä vuonna. Tämä olisi voinut
helpottaa tilannetta.

**Onko kyse vain rahan
riittävydestä vai näettekö
muitakin kehityskohteita?**

Kehitettävää on varmasti aina, oli kyse
sitten yksityisten palveluiden fiksusta
hyödyntämisestä, johtamisesta tai
työilmapiiristä. Mutta lisäksi on tärkeää
ymmärtää, että sote-rahoituksessa on
kyse myös investoimisesta. Leikkaus
väärässä paikassa tuottaa merkittäviä
kuluja toisaalla – usein suurempia kuin
mitä alun perin säästettiin. Siksi näistä
asioista on vaikea keskustella puhumatta
myös rahasta.

Tuottavuutta voidaan parantaa myös
parhaiden käytäntöjen levittämisellä,
yhteisesti käytettävällä datalla ja jous-
tavoittamalla työnjakoa ammattilaisten
kesken. Mutta päivän päätteeksi kyse on
myös riittävästä rahoituksesta.

**Mitä mieltä olette
henkilöstötilanteesta?**

Kun tietää millaisessa paineessa osa
terveydenhuollon ammattilaisista tekee
työtään ja miten vaikkapa nyt työ-
markkinalainsäädäntöä uudistettaessa
pyritään tekemään naisvaltaisten alojen
palkankorotuksista entistä vaikeammin
toteutettavia, pelkään, että alanvaihto on
alkanut kiinnostaa.

Työrauha, mahdollisuus vaikuttaa
oman työn sisältöön, joustavuus, hyvä
johtaminen ja reilu palkkaus ovat
avainasemassa, jotta työntekijät pysyvät
sote-alalla ja erityisesti julkisissa palve-
luissa. Mutta varmasti joudumme myös
tarkastelemaan tulevaisuudessa koulu-
tusmääriä – niin lääkäreiden kuin hoitajien
suhteen.

**Miten näette lääkäreiden roolin
terveydenhuollon kokonaisuudessa?**

Viime vaalikaudella panostettiin voi-
makkaasti hoidon vaikuttavuuden
parantamiseen niin kutsutuissa kansan-
sairauksissa. Tästä lääketeollisuudella
on paljon näyttöjä. Uskon voimakkaasti
uusiin lääkäreihin ja toiveeni olisivat,
että taloudellinen hyöty parantuneesta
vaikuttavuudesta voitaisiin käyttää
sote-palveluiden hyväksi ja välttää näin
isot juustohöyläleikkaukset. Osa saadusta
vaikuttavuushyödyistä tulisi myös käyttää
innovaatioiden tukemiseen sekä uusien
lääkkeiden nykyistä nopeampaan saami-
seen suomalaisten käyttöön.